

miti nastavna pomagala. Financijska bi se sredstva osigurala iz proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave, proračuna Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, međunarodnih i EU fondova te donacija i sponzorstva gospodarskih subjekata. Bit će formirani glavni tim i stručni timovi za pojedina područja, koji će definirati načine rada i predložiti financiranje, nakon čega slijedi donošenje odluka u Skupštini Istarske županije i potom, u suradnji i dogovoru s nadležnim Ministarstvom, institucionalizacija zavičajne nastave.

Stručno su vijeće zatvorili voditelji aktiva za osnovne i srednje škole Sonja Bančić iz OŠ Stoja Pula i Daniel Bogešić iz Pazinskoga kolegija – klasične gimnazije Pazin, s najavom trećega zavičajnog kviza koji će se održati u Puli sredinom listopada 2013.

Igor Jovanović

Stručni međužupanijski skup za učitelje povijesti s do pet godina radnoga staža i učitelje pripravnike u osnovnim školama na temu *Temeljna nastavna umijeća i kompetencije*, Rijeka, 30. kolovoza 2013.

Jednodnevni međužupanijski stručni skup za učitelje povijesti s do pet godina radnoga staža i učitelje pripravnike u osnovnim školama Istarske, Primorsko-goranske, Ličko-senjske, Karlovačke i Zagrebačke županije održan je 30. kolovoza 2013. u Srednjoj talijanskoj školi u Rijeci pod nazivom *Temeljna nastavna umijeća i kompetencije*.

Nakon uvodnih riječi organizatorica skupa Marijana Marinović, viša savjetnica za povijest iz riječke podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje, održala je predavanje pod nazivom „Kurikulumski pristup odgojno-obrazovnog sustava“. Marinović je objasnila prisutnima razliku između nastavnoga plana i nastavnoga programa te je veliku pozornost usmjerila na osnovne razlike između ishoda i kompetencija te funkciju i pisanje ishoda u pripremi za održavanje nastave. Sudionicima je dala niz korisnih savjeta kako se što bolje pripremiti za nastavni sat. Svaki se nastavni sat mora temeljiti na planiranju, pri čemu se moraju uvažavati četiri elementa: 1. izbor ishoda učenja, 2. izbor sadržaja učenja, 3. izbor metoda učenja i metoda poučavanja te nastavnih sredstava i pomagala, 4. donošenje odluke o načinu praćenja

i ocjenjivanja učeničkoga napretka. Cilj ovakvoga pristupa nastavnom satu je odmak od tradicionalnoga planiranja i programiranja nastave. Naglašeno je da bi svaki učitelj povijesti morao težiti tome da kod učenika razvije određene vještine, poput temeljnih povijesnih znanja (poznavanje povijesnih činjenica, osoba, važnih datuma u povijesti), razumijevanja temeljnih povijesnih pojmova, sposobnosti povijesnoga mišljenja (kronološko mišljenje, razumijevanje povijesne naracije, analiza povijesnih događaja i njihova interpretacija) te sposobnosti analize vrijednosti u povijesnim temama, kao i zauzimanju stavova. Za razvoj ovih vještina potrebno je apstraktno mišljenje koje se kod učenika počinje razvijati u petom razredu osnovne škole.

Dio izlaganja Marinović je posvetila i Bloomovoj taksonomiji. Naglasila je da je kod učenika bitno razvijati sva tri područja aktivnosti i osobnosti – kognitivno, psihomotoričko i afektivno. Posebnu je pozornost posvetila revidiranoj Bloomovoj taksonomiji, odnosno taksonomskoj tablici. Ista knula je da bit tablice čine dimenzije znanja (činjenično, konceptualno, proceduralno i metakognitivno znanje), kao i njegove kategorije koje su statične, za razliku od kognitivnoga procesa koji je dinamičan i podijeljen u šest stupnjeva (zapamti, objasni, primijeni, analiziraj, vrednuj i stvaraj). Ishodi moraju biti raspršeni u tablici, a cilj je svakoga učitelja povijesti dovesti učenika do posljednjega stupnja.

Tema izlaganja koje je održala profesorica Tamara Janković bio je prikaz i analiza knjige Chrisa Kyriacoua *Temeljna nastavna umijeća*, koja se nalazi na popisu obavezne literature za pripravnike. Njezino izlaganje bilo je ujedno i nastavak na izlaganje profesorice Marinović. Naglasak je bio na temeljnim nastavnim umijećima, poput planiranja i pripreme nastavnoga sata, ciljevima nastave povijesti, poznavanju i izboru sadržaja te kako se koristiti nastavnim sredstvima i pomagalicama. Posljednji dio izlaganja odnosio se na razine planiranja unutar nastave, poput godišnjega, mjesečnoga, tjednoga te dnevnoga planiranja. Predavačica je zorno objasnila njihovu svrhu i funkciju. Najveći dio izlaganja bio je posvećen upravo planiranju zbog zadataka vezanih za radionicu u kojoj su sudjelovali sudionici skupa. Profesorica Janković je sve sudionike skupa podijelila u osam grupa po pet učitelja i zadala im zadatke i upute što moraju činiti. Na stolu su dobili omotnicu u kojoj su se nalazili zadaci za svaku pojedinu grupu. Svaka omotnica sadržavala je nastavni plan i program pojedinoga razreda, primjer nastavne pripreme, popis glagola koji se moraju rabiti u pisanju ishoda, prazne obrasce

za nastavnu pripremu te udžbenik povijesti za pojedini razred. Zadatak svih grupa bio je izabrati jednu nastavnu cjelinu iz udžbenika, podijeliti je u više nastavnih jedinica po slobodnom izboru, napisati cilj i ishode za svaku nastavnu jedinicu te pojedine ishode smjestiti u taksonomsku tablicu. Predstavnik svake grupe imao je petnaestak minuta za svoje izlaganje. Svako izlaganje bilo je popraćeno komentarima i objašnjenjima profesorice Daniele Jugo-Superine, koja je ujedno bila i voditeljica radionice.

Stručni je skup bio izuzetno poučan i zanimljiv. Predavači su se zaista potrudili objasniti nazočnima sve što je bitno vezano kako za način pripreme tako i za izvođenje samoga nastavnoga sata. Na svako postavljeno pitanje sudionici stručnoga skupa dobili su detaljna objašnjenja potkrijepljena primjerima iz dugogodišnjega iskustva rada u nastavi.

Jasna Žabčić

Županijsko stručno vijeće učitelja i nastavnika povijesti,

Pula, 11. listopada 2013.

Prvi stručni skup učitelja i nastavnika povijesti u školskoj godini 2013./2014. održan je u prostorijama Osnovne škole Centar u Puli. Istovremeno sa županijskim stručnim vijećem, u OŠ Centar svečano je otvoren treći Zavičajni kviz „Krasna zemljo“.

Nakon svečanoga otvaranja stručnoga skupa nazočnim su se učiteljima i nastavnicima obratili voditelji stručnih aktiva za osnovne i srednje škole, Sonja Bančić i Daniel Bogešić. Predstavili su planove rada županijskih stručnih vijeća za osnovne i srednje škole u narednoj školskoj godini. Sonja Bančić je govorila o novostima vezanim za natjecanje iz povijesti: školsko će se natjecanje održati 7. veljače 2013., županijsko natjecanje na rasporedu je 7. ožujka, a državno početkom travnja 2014. godine. Katalog natjecanja još je u izradi, planira se njegovo objavljivanje u prosincu.

Usljedilo je vrlo zanimljivo predavanje o prapovijesti i arheologiji u nastavi povijesti Kristine Mihovilić iz Arheološkoga muzeja Istre u Puli, ujedno i autorice vrlo uspješne izložbe *Histri u Istri* koja je postavljena u muzejsko-galerijskom prostoru Sveta srca u Puli. Govoreći o arheološkim istraživanjima, Mihovilić se osvrnula na istraživanja o Histrima koja je